

KÄSKKIRI

14.09.2017 nr 183

Riigihanke korraldamise ja hankelepingu sõlmimise kord

Riigihangete seaduse § 9, Vabariigi Valitsuse seaduse § 56 lõike 4 ning Välisministeeriumi põhimääruse § 20 punkti 4, § 24 punktide 1 ja 21 alusel kehtestan järgmise riigihanke korraldamise ja hankelepingu sõlmimise korra.

1. Üldsätted

- 1.1. Käesolevas riigihanke (edaspidi ka *hange*) korraldamise ja hankelepingu (edaspidi *leping*) sõlmimise korras (edaspidi *kord*) sätestatakse hangete planeerimise, korraldamise ja lepingute sõlmimise tingimused Välisministeeriumis (edaspidi *ministeerium*).
- 1.2. Riigihangete seaduses (edaspidi *RHS*) ettenähtud otsuseid (sh hankekomisjonide moodustamine) on volitatud vastu võtma haldusküsimuste asekaitsler.
- 1.3. Vajaduse korral volitab kaitsler riigihankega seotud otsuseid vastu võtma ja lepinguid allkirjastama välisesinduse juhi või muu isiku.
- 1.4. Hanke otsustusprotsessist ei tohi osa võtta isik, kellel on või võib olla seoses hankega konkurentsi kahjustav huvide konflikt¹ või kelle puhul tekib kahtlus tema erapooletuses. Võimalikust huvide konfliktist teavitatakse haldusküsimuste asekaitslerit, kes korraldab vajadusel selle isiku asendamise. Eksperti või muud komisjoni tööst osavõtvat kolmandat isikut teavitab käesolevast punktist teenistuja, kelle algatusel ekspert või kolmas isik kaasati.
- 1.5. Hanke eest vastutavaks isikuks on asjakohase eelarverea eest vastutav teenistuja (eelarvejuht).
- 1.6. Lepingu täitmise eest vastutav isik on teenistuja, kelle tööülesannete hulka kuulub vajaliku asja ostmine, teenuse või ehitustöö tellimine. Juhul, kui lepingu eeldatav kogumaksumus ilma käibemaksuta on võrdne RHS-s sätestatud lihthanke piirmääraga (sotsiaal- ja eriteenuste ning kaitse- ja julgeolekuvaldkonnas lihtsustatud korras tellitavate teenuste puhul riigihanke piirmääraga) või ületab seda või kui sõlmitakse punktis 5.1 nimetatud leping, määrab lepingu täitmise eest vastutava isiku haldusküsimuste asekaitsler käskkirjaga.

2. Lepingu sõlmimine

- 2.1. Asja ostmisel, teenuse või ehitustöö tellimisel tuleb sõltumata lepingu kogumaksumusest lähtuda RHS-s sätestatud üldpõhimõtetest.²

¹ RHS § 4 p 8 kohaselt on huvide konflikt olukord, kus hankija või tema nimel tegutseva isiku töötajal, ametnikul, juhatuse liikmel või muul pädeval esindajal, kes on kaasatud riigihanke ettevalmistamisse või korraldamisse või kes võib muul moel mõjutada selle riigihanke tulemust, on otseselt või kaudselt finantsalaseid, majanduslikke või muid isiklike huvisid, mida võib käsitleda tema erapooletust ja sõltumatust kahjustavatena.

² RHS § 3. Riigihanke korraldamisel on hankija kohustatud järgima järgmisi põhimõtteid:

- 1) hankija tegutseb riigihanke korraldamisel läbipaistvalt, kontrollitavalt ja proportsionaalselt;
- 2) hankija kohtleb kõiki isikuid, kelle elu- või asukoht on Eestis, mõnes muus Euroopa Liidu liikmesriigis, muus Euroopa Majanduspiirkonna lepinguriigis või Maailma Kaubandusorganisatsiooni riigihankelepinguga ühinenud riigis, võrdselt ja jälgib, et kõik isikutele seatavad piirangud ja kriteeriumid oleksid riigihanke eesmärgi suhtes proportsionaalsed, asjakohased ja põhjendatud;
- 3) hankija tagab konkurentsi efektiivse ärakasutamise riigihankel, kusjuures avalik-õigusliku juriidilise isiku või

- 2.2. Asja ostmise, teenuse või ehitustöö tellimise viis sõltub lepingu eeldatavast kogumaksumusest (ilma käibemaksuta). Lepingu eeldatavaks kogumaksumuseks on kogu lepingu kehtivuse jooksul makstav eeldatav kogusumma, arvestades muu hulgas tõenäolisi tulevikus tekkivaid kohustusi ja võimalikke lepingu uuendamisi. Lepingu kogumaksumuseks ei ole teenuse või asja eest ühes kuus makstav tasu.
- 2.3. Juhul, kui lepingu eeldatav kogumaksumus ilma käibemaksuta jääb alla 5000 euro, tuleb tagada lepingu maksumuse vastavus turuhinnale. Vajaduse korral võetakse kolm pakkumust.
- 2.4. Juhul, kui lepingu eeldatav kogumaksumus ilma käibemaksuta on 5000 eurot või rohkem, kuid jääb alla RHS-s sätestatud lihthanke piirmäär³ (sotsiaal- ja eriteenuste ning kaitse- ja julgeolekuvaldkonnas lihtsustatud korras tellitavate teenuste puhul alla riigihanke piirmäär), tuleb konkurentsi olemasolu korral teha asja ostmiseks, teenuse või ehitustöö tellimiseks pakkumuse esitamise ettepanek vähemalt kolmele pakkujale. See ei kehti juhul, kui pakkumuste võtmata jätmine on objektiivselt põhjendatud. Pakkumused peavad olema võrreldavad, st pakkujad peavad olema üheselt aru saanud, mida soovitakse osta. Pakkujaid tuleb kohelda võrdselt ning tagada infovahetus pakkujate ja hankija vahel.
- 2.5. Juhul, kui lepingu eeldatav kogumaksumus ilma käibemaksuta on võrdne RHS-s sätestatud lihthanke piirmääraga (sotsiaal- ja eriteenuste ning kaitse- ja julgeolekuvaldkonnas lihtsustatud korras tellitavate teenuste puhul riigihanke piirmääraga) või ületab seda, tuleb asja ostmiseks, teenuse või ehitustöö tellimiseks läbi viia menetlus RHS kohaselt.
- 2.6. Leping sõlmitakse kirjalikus vormis juhul, kui lepingu kogumaksumus ilma käibemaksuta on 5000 eurot või rohkem.
- 2.7. Sõltumata lepingu maksumusest tuleb leping sõlmida kirjalikus vormis järgmistel juhtudel:
 - 2.7.1. leping sõlmitakse füüsilise isikuga;
 - 2.7.2. sõlmitakse töövõtuleping, mille täitmine tagatakse garantiiga;
 - 2.7.3. autoriõigusega seotud lepingu korral;
 - 2.7.4. üüri- ja rendilepingu korral;
 - 2.7.5. juhul, kui lepingu tingimustes on oluline kirjalikult kokku leppida poolte ühesuguse arusaama tagamiseks;
 - 2.7.6. teise lepingupoole soovil.
- 2.8. Kantsleril on õigus sõlmida ministeeriumi nimel lepinguid või volitada selleks ministeeriumi teenistujat või kolmandat isikut.
- 2.9. Haldusküsimuste asekancleril on õigus sõlmida lepinguid, mille kogumaksumus ilma käibemaksuta jääb alla 30 000 euro.
- 2.10. Välisesinduse juhul on õigus välisesinduse eelarve piires sõlmida lepinguid, mille kogumaksumus ilma käibemaksuta jääb alla 10 000 euro. Haldusküsimuste asekancleri volitusel võib

avalikke vahendeid kasutava eraõigusliku isiku osalemine riigihankes ei tohi moonutada konkurentsi tema poolt avalike vahendite kasutamise tõttu;

4) hankija väldib konkurentsi kahjustavat huvide konflikti;

5) hankija kasutab rahalisi vahendeid säästlikult ja otstarbekalt, sõlmib hankelepingu parima võimaliku hinna ja kvaliteedi suhte alusel ning viib riigihanke läbi mõistliku aja jooksul.

³ RHS § 14 kohaselt on lihthanke piirmäär:

1) asjade või teenuste hankelepingu korral 30 000 eurot;

2) ehitustööde hankelepingu, teenuste kontsessioonilepingu, kaitse- ja julgeolekuvaldkonna asjade või teenuste, välja arvatud lihtsustatud korras tellitavate teenuste hankelepingu korral 60 000 eurot;

3) kaitse- ja julgeolekuvaldkonna ehitustööde hankelepingu korral 300 000 eurot.

Riigihanke piirmäär on:

1) asjade või teenuste hankelepingu, Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2014/24/EL XIV lisa 6.–15. jaotises või Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2014/25/EL XVII lisa 6.–15. jaotises nimetatud eriteenuste

hankelepingu, Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2014/23/EL kontsessioonilepingute sõlmimise kohta (ELT L 94, 28.03.2014, lk 1–64) IV lisa 6.–15. jaotises nimetatud eriteenuste kontsessioonilepingu ja ideekonkursi korral 60 000 eurot;

2) ehitustööde hankelepingu korral 150 000 eurot;

3) Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2014/24/EL XIV lisa 1.–5. jaotises või Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2014/25/EL XVII lisa 1.–5. jaotises nimetatud sotsiaalteenuste hankelepingu, kontsessioonilepingu, sealhulgas Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2014/23/EL IV lisa 1.–5. jaotises nimetatud sotsiaalteenuste kontsessioonilepingu, ning kaitse- ja julgeolekuvaldkonna lihtsustatud korras tellitavate teenuste hankelepingu korral 300 000 eurot.

- välisesinduse juht sõlmida lepinguid, mille kogumaksumus ilma käibemaksuta jääb alla 30 000 euro, ning kantsleri volitusel lepinguid, mille kogumaksumus ilma käibemaksuta on 30 000 eurot või rohkem. Üürilepingu võib välisesinduse juht allkirjastada sõltumata selle kogumaksumusest.
- 2.11. Tehinguid, mille kogumaksumus ilma käibemaksuta jääb alla 5000 euro, võivad teha asjakohase eelarve juhid või nende volitatud teenistujad.
- 2.12. Kantsleri või haldusküsimuste asestantsleri allkirjastatava lepingu kavand tuleb eelnevalt kooskõlastada dokumendihaldussüsteemis (WebDesktop) järgmiste isikutega:
- 2.12.1. lepingu täitmise eest vastutav isik;
- 2.12.2. hanke eest vastutav isik;
- 2.12.3. hankespetsialist-jurist, füüsilise isikuga sõlmitava lepingu korral personaliosakonna jurist;
- 2.12.4. rahandusosakonna peadirektor;
- 2.12.5. haldusküsimuste aseantsler juhul, kui lepingu kogumaksumus ilma käibemaksuta on 30 000 eurot või rohkem.
- 2.13. Välisesinduse juhi allkirjastatava lepingu kavand, mille kogumaksumus ilma käibemaksuta jääb alla 10 000 euro, tuleb eelnevalt kooskõlastada dokumendihaldussüsteemis järgmiste isikutega:
- 2.13.1. lepingu täitmise eest vastutav isik;
- 2.13.2. välisesinduse raamatupidamise eest vastutav isik (selle olemasolul).
- 2.14. Välisesinduse juhi allkirjastatava lepingu kavand, mille kogumaksumus ilma käibemaksuta on 10 000 eurot või rohkem, tuleb eelnevalt kooskõlastada dokumendihaldussüsteemis järgmiste isikutega:
- 2.14.1. lepingu täitmise eest vastutav isik;
- 2.14.2. hankespetsialist-jurist, füüsilise isikuga sõlmitava lepingu korral personaliosakonna jurist;
- 2.14.3. rahandusosakonna peadirektor;
- 2.14.4. haldusküsimuste aseantsler;
- 2.14.5. kantsler, kui lepingu kogumaksumus ilma käibemaksuta on 30 000 eurot või rohkem.
- 2.15. Lepingu kavandi kooskõlastamisel tuleb dokumendihaldussüsteemi lepingu kavandi juurde lisada saadud pakkumused ja põhjendus, miks tehakse ettepanek sõlmida leping konkreetse pakkujaga.
- 2.16. Lepingu täitmise eest vastutav isik kontrollib lepingu täitmist, muu hulgas jälgib lepingu tähtaegadest kinnipidamist, üleantavate asjade, osutatava teenuse või ehitustöö kogust või mahtu ja kvaliteeti, pretensioonide esitamise tähtaegu, lepingu muutmise või lõpetamise vajadust.
- 2.17. Lepingu lõppemisel teeb lepingu täitmise eest vastutav isik sellekohase märke dokumendihaldussüsteemis. Lepinguga seotud aktid säilitatakse lepingu juures dokumendihaldussüsteemis.

3. Hanke läbiviimine

- 3.1. Juhul, kui lepingu kogumaksumus on võrdne RHS-s sätestatud lihthanke piirmääraga (sotsiaal- ja eriteenuste ning kaitse- ja julgeolekuvaldkonnas lihtsustatud korras tellitavate teenuste puhul riigihanke piirmääraga) või ületab seda ja tuleb läbi viia menetlus, otsustab hanke korraldamise haldusküsimuste aseantsler, kes määrab käskkirjaga hanke nimetuse, menetluse liigi, lepingu täitmise eest vastutava isiku ja menetluse koordinaatori ning moodustab hankekomisjoni. Hankekomisjoni kuulub vähemalt kolm liiget, välisesinduses läbiviidava hanke korral vähemalt kaks liiget.
- 3.2. Hankekomisjoni kuuluvad muu hulgas hanke eest vastutav isik komisjoni esimehena ja lepingu täitmise eest vastutav isik.
- 3.3. Hankekomisjoni võib määrata ka eksperte ja kolmandaid isikuid.
- 3.4. Hankekomisjon kinnitab hanke alusdokumendid, kontrollib pakkuja või taotleja kvalifitseerimiseks esitatud dokumente, pakkumuste vastavust, hindab esitatud pakkumusi ja allkirjastab protokollid. Hankekomisjon on otsustusvõimeline, kui selle töös osaleb vähemalt kaks liiget. Häälte võrdsel jagunemisel on otsustavaks komisjoni esimehe hääl.
- 3.5. Lepingu täitmise eest vastutav isik:
- 3.5.1. teeb turu-uuringu hanke objekti kohta;
- 3.5.2. koostab vajaduse korral hanke objekti tehnilise kirjelduse, kvalifitseerimis- ja vastavaks tunnistamise tingimused ja hindamiskriteeriumid ning esitab need hankespetsialist-juristile hiljemalt kaks nädalat enne eeldatavat hanke väljakuulutamist või hanke alusdokumentide pakkujatele esitamist;
- 3.5.3. esitab tähtjaks hankespetsialist-juristile vajalikke andmeid ja/või vastused selgitustaotlustele;
- 3.5.4. teavitab hankespetsialist-juristi vajadusest küsida pakkumuste kohta selgitusi või

- täpsustusi;
- 3.5.5. eelneval kokkuleppel hankespetsialist-juristiga juhib ja protokollib tehnilist dialoogi ja läbirääkimisi;
- 3.5.6. väljastab pakkujatele hanke alusdokumendid ja vajaduse korral võtab vastu väljaspool Eestit tehtavad pakkumused;
- 3.5.7. teavitab väljaspool Eestit asuvaid pakkujaid või taotlejaid hankija otsustest;
- 3.5.8. korraldab lepingu sõlmimist ja kooskõlastamist;
- 3.5.9. teavitab hankespetsialist-juristi lepingu lõppemisest viie tööpäeva jooksul lepingu lõppemisest arvates.
- 3.6. Hankespetsialist-jurist:
- 3.6.1. nõustab teenistujaid hanke läbiviimise ja lepingu sõlmimise küsimustes;
- 3.6.2. koostab hanke läbiviimiseks vajalike dokumentide näidised;
- 3.6.3. koostab lepingu täitmise eest vastutavalt isikult saadud andmete alusel riigihanke alusdokumendid;
- 3.6.4. vastab koostöös lepingu täitmise eest vastutava isikuga selgitustaotlustele;
- 3.6.5. vajaduse korral esitab koostöös lepingu täitmise eest vastutava isikuga pakkujatele selgitustaotlusi;
- 3.6.6. valmistab ette hankega seotud otsused;
- 3.6.7. teeb riigihangete registris vajalikud toimingud ja kanded;
- 3.6.8. teavitab pakkujaid või taotlejaid hankija otsustest, v.a väljaspool Eestit;
- 3.6.9. korraldab hankedokumentatsiooni säilitamise dokumendihaldussüsteemis;
- 3.6.10. koostab punkti 4 kohaselt hankeplaani ja jälgib selle täitmist.
- 4. Hangete planeerimine**
- 4.1. Hanke eest vastutav isik esitab hankespetsialist-juristile planeeritavate hangete ajakava hiljemalt 31. jaanuariks eeldusel, et ministeeriumi eelarve on vastu võetud. Eelarve hilisemal vastuvõtmisel esitatakse hangete ajakava kahe nädala jooksul eelarve vastuvõtmisest.
- 4.2. Hangete ajakava esitatakse struktuuriüksuse eelarvest planeeritavate asjade ostude, teenuste ja ehitustööde tellimise kohta, mille lepingu eeldatav kogumaksumus on võrdne RHS-s sätestatud lihthangete piirmääraga (sotsiaal- ja eriteenuste ning kaitse- ja julgeolekuvaldkonnas lihtsustatud korras tellitavate teenuste puhul riigihanke piirmääraga) või ületab seda. Hangete ajakava esitamisel jälgitakse, et samalaadsed või funktsionaalselt koostoimivad asjad, teenused või ehitustööd hangitakse ühe hanke raames.
- 4.3. Hankespetsialist-jurist lisab vajaduse korral hankeplaani ministeeriumi struktuuriüksuste ostetavad samalaadsed või funktsionaalselt koostoimivad asjad, tellitavad teenused või ehitustööd, mille eeldatav kogumaksumus ületab lihthanke piirmäära (sotsiaal- ja eriteenuste ning kaitse- ja julgeolekuvaldkonnas lihtsustatud korras tellitavate teenuste puhul riigihanke piirmäära).
- 4.4. Hangete ajakava peab sisaldama järgmist teavet:
- 4.4.1. lepingu eeldatav kogumaksumus;
- 4.4.2. ostetava asja, tellitava teenuse või ehitustöö nimetus või lühikirjeldus;
- 4.4.3. hankemenetluse liik;
- 4.4.4. hanke väljakuulutamise või hanke alusdokumentide pakkujatele esitamise eeldatav aeg;
- 4.4.5. hanke eest vastutav isik;
- 4.4.6. kui hanget korraldatakse ühishankena, siis ühishanget läbiviiv asutus.
- 4.5. Hankespetsialist-jurist koostab esitatud andmete põhjal hankeplaani, mis sisaldab vähemalt punktides 4.4.2–4.4.6 nimetatud teavet.
- 4.6. Hankeplaani kooskõlastatakse enne allkirjastamist hangete ajakava esitanud hanke eest vastutavate isikutega ja rahandusosakonna peadirektoriga.
- 4.7. Haldusküsimuste asekanter allkirjastab hankeplaani hiljemalt 15. veebruariks.
- 4.8. Hanked viiakse läbi hankeplaani kohaselt (korralised hanked). Vajaduse korral täpsustatakse hankeplaani teisel poolaastal.
- 4.9. Hankeplaanis nimetatud hanked (erakorralised hanked) on erandina lubatud ettenägematutel juhtudel. Erakorralise hanke läbiviimise otsustab haldusküsimuste asekanter.
- 5. Erandid**
- 5.1. RHS § 11 lõike 1 punktis 20 nimetatud lepingute⁴ puhul, mille eeldatav kogumaksumus ilma

⁴ Hankeleping on seotud riigisaladusega või välisriigi salastatud teabega riigisaladuse ja salastatud välisteabe seaduse tähenduses või lepingu täitmine eeldab kooskõlas õigusaktidega eriliste turvalisusnõuete täitmist või

käibemaksuta on 30 000 eurot või rohkem, otsustab hanke korraldamise haldusküsimuste asekantsler kooskõlas punktiga 3.1 ning lepingu sõlmimisel juhitudakse punktist 2.4.

6. Lõppsätted

6.1. Käskkiri jõustub 1. septembril 2017.

6.2. Tunnistan kehtetuks välisministri 16. mai 2014 käskkirja nr 80 „Hankekord“.

/allkirjastatud digitaalselt/
Sven Mikser
Minister

Karin Kallaste, 637 7386, karin.kallaste@mfa.ee

hankelepingu sõlmimine või ideekonkursi korraldamine käesolevas seaduses sätestatud korras kohustaks hankijat avaldama teavet, mida ta peab riigi oluliste julgeolekuhuvide vastaseks, või erandi kohaldamine on otseselt vajalik riigi oluliste julgeolekuhuvide kaitsmiseks tingimusel, et julgeolekuhuve ei saa tagada vähem sekkuvate meetmetega.